

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 689. Quid sit Trecellianica, qualiter à falcidia distinguatur, & num eà gravari possit fidei commissum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

& conditione odiosa. l. 30. 32. 36. c. de inoff. testam. c. Raynui. h. r. num. 2. Sichard. in Auth. novissima c. de inoff. testam. num. 24. Gail. l. 2. obs. 121. num. 9. Pirh. h. r. num. 78. notab. 3. & ita quidem, ut licet ob tale onus aut conditionem testamentum per querelam inofficiosi impugnari nequeat, onus tamen & conditio talis (dum v. g. testator diceret: liberos meos hæredes instituo, ita tamen, ut usum fructum totius hæreditatis ad dies vite relinquam matri, vel hæreditatem prius post annum recipiant; vel ut Titio singulis annis pensionem certam solvant: vel si liberos acquirant) in ordine ad legitimam pro non adjecto habeatur. Gail. l. 2. obs. 119. num. 1. Berlich. p. 4. concl. 14. num. 5. & AA. citati cum communi juxta textum clarum. l. 32. c. de inoff. testam.

2. Dixi tamen primò: sine conditione odiosa: nil enim vetat, quò minus adiciatur conditio favorabilis Gomes. Tom. 1. var. resol. c. 11. num. 25. Nata conf. § 28. num. 1. & 2. cum communi. Quin & conditio potestativa indifferens, id est, nec odiosa, nec favorabilis impletur facilis. ut Cornæ. vol. 2. conf. 106. num. 24. Valq. de success. l. 1. §. 10. num. 224. & seq. quos citat & sequitur Reiffenst. h. r. num. 457. Dixi secundo: in ordine ad legitimam: eò quòd, dum portio hæredibus necessariis assignata excedit legitimam, testator dictam portionem gravare possit honesta conditione correspondente isti excessui, quam si hæres implere recuset, ab illa parte legitimam excedente abstinere, & sola legitima contentus esse debet, præsertim, ubi testator, uti fieri solet, ita expressè caverit. Reiffenst. num. 458. cum communi. Unde

2. Resp. secundo in specie: legitima debita hæredibus necessariis, sive ascendentibus sive descendentibus nullatenus gravari potest fideicommissio. Unde, si dicti hæredes gravati sint hæreditatem restituere alteri, possunt ante omnia legitimam hæreditatis partem deducere, ut constat ex c. Raynuius. h. r. ex ea etiam ratione; ne gravatus ob nullum vel exiguum lucrum recuset adire hæreditatem, & sic fideicommissa extinguantur. §. sed qui test. de fideicom. hered.

Quest. 689. Quid sit Trebellianica qualiter à falcidia distinguatur, & num eà gravari possit fideicommissum?

1. Resp. ad primum & secundum: Trebellianica sic dicta à Trebellio maximo Authore hujus SC. qui Neronis tempore cum Annæo Seneca consultatum gessit, est pars quarta omnium bonorum post mortem testatoris deducto aere alieno relictorum hæredibus scriptis debita, casu quo hæreditas gravata est fideicommissio universali. Quam partem et si hodie in jure nostro vocari semper falcidiam dicat Lauterb. in ff. ad SC. Trebell. §. 30. cum aliis; & ambæ jure æquiparentur. Muller. ad Struv. in ff. ad SC. Trebell. th. 29. Lit. a. unde à falcidia ad Trebellianicam fiat argumentum. Lauterb. l. c. cum Vinnio selectar. qq. l. 2. c. 28. à falcidia quæ & ipsa est pars quarta bonorum, distinguitur in pluribus. Ac quidem primo ratione objecti, nimirum quòd Trebellianica deducitur à fideicommissis particularibus; falcidia non nisi à fideicommissis particularibus seu legatis. Secundo ratione computationis, dum in falcidiam tantum computantur, quæ jure hæreditario ad hæredem pervenerunt. l. 74 §. 1. l. 91. ff. ad leg. falcid. in trebellianicam verò etiam, quæ alio quocunque titulo, puta

legati, fideicommissi, donationis mortis causa ad eum devenerunt. Tertio, quòd trebellianicà deducta, onus hæreditarium maneat pro quarta parte apud hæredem seu fiduciarium, & tantum pro dodrante transeat ad fideicommissarium, falcidia autem deducatur sine onere, adionibus activè & passivè manentibus apud hæredem. Lauterb. l. c.

2. Resp. ad tertium: potest proinde hæres (intellige; sive ex testamento, sive ab intestato succedat) fideicommissio universali, sive hæreditatem alteri restituere gravatus trebellianicam. (quæ non consideratur respectu temporis conditi testamenti, nec pro tempore mortis testatoris, ut in quarta falcidia, sed pro tempore aditionis & restituenda hæreditatis. Muller. l. c. per l. 22. §. 2. l. 58. §. 6. ad SC. trebell.) detrahere seu sibi retinere, ut constat ex c. Raynuius. h. r. & §. sed quia stipulationes. & §. nihil interest. Inst. de fideicommiss. hered. ubi dicitur perinde esse, sive quis ex toto sive ex parte institutus, cum possit quartam partem portionis, in qua institutus est, retinere. Struv. cit. th. 29. Lit. a. non potest tamen, nisi hæres directus, hanc quartam partem deducere, ita ut, dum fideicommissarius denovo (uti fieri potest, fideicommissio universali gravaretur, is facultatem detrahendi iterum quartam partem non habeat; cum cesset ratio, propter quam hæc quartæ partis deductio inducta est; ut scilicet hæredes invitentur ad hæreditatis aditionem, & testamentum propter eorum recusationem non destruat. Struv. l. c. Lit. β. Muller. ibid. Lauterb. l. c. §. 31. ubi etiam, quòd licet fiduciarius coactus adierit hæreditatem, eamque totam primo fideicommissario restituerit, non tamen liceat huic quicquam ex ea deducere, dum eandem denuo alteri gravatus esse restituere juxta l. 55. §. 2. ff. ad leg. trebell. Quod ipsum tamen limitandum ita, ut, si hæres directè institutus in gratiam primi fideicommissarii, quartam non detraxerit, illam ex persona fiduciarii deducere possit per l. c. §. 29. ff. ad SC. Trebell. Lauterb. l. c. Muller. l. c. lit. γ. qui tamen addit, hæredem hæreditatem totam sine illa detractioe quartæ partis restituentem non præsumi eam donare voluisse fideicommissario; quare opus esse conjectura ad hoc sufficiente, qualis esse posset, ex qua colligeretur id eum fecisse, ut videretur plenius functus suo officio præstandæ fidei. Porro dum fiduciarius vel fideicommissarius est infans vel furiosus, tutor vel curator fideicommissum restituit. l. 35. & 37. ff. ad SC. Trebell. v. acceptat. l. 7. c. eod. pupillus verò agit cum tutoris autoritate. cit. l. 37. & si ab eo ipsi tutori restituendum, adhibendus est curator, qui, ut Lauterb. §. 32. coactus, adiens & restituens, nihil deducit. De cætero ipsa trebellianica deducta ab hærede eatenus tantum gravari potest, quatenus onus hæreditarium pro ea etiam parte remaneat apud fiduciarium, & tantum pro dodrante transeat ad fideicommissarium juxta dicta q. præced. in fine ex Lauterb. l. c. §. 30.

Quest. 690. An liberi fideicommissio universali gravati præter legitimam ex eo quoque detrahere possint Trebellianicam?

1. Resp. quidquid sit de jure civili, secundum quod negativam verissimam esse per l. 6. c. ad SC. Trebell. l. 1. ff. ad leg. falcid. l. 8. §. 8. & seq. de inoff. testam. pronunciat Lauterb. in ff. ad SC. Trebell. citatis